WIJ BEATRIX, BIJ DE GRATIE GODS,
KONINGIN DER NEDERLANDEN,
PRINSES VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

Ter vervanging van het eerdere exemplaar. Het ministerie heeft inmiddels de (vertrouwelijke) bijlage aangeleverd

W03.12.0398/II

Besluit van
houdende aanwijzing van de voorwerpen, bedoeld in artikel 16c van de Auteurswet, en tot vaststelling van nadere regels over de hoogte en de verschuldigdheid van de vergoeding, bedoeld in artikel 16c van de Auteurswet

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie van ....., nr. ……;
Gelet op artikel 16c, zesde lid, van de Auteurswet, en artikel 10, onderdeel e, van de Wet op de naburige rechten;
De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van ….., nr. …..);
Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie van …., nr. …..,

Hebben goed gevonden en verstaan:

Artikel 1
De vergoeding en de voorwerpen waarop deze rust, bedoeld in artikel 16c van de Auteurswet, zijn opgenomen in de bijlage bij dit besluit. De stichting die is aangewezen overeenkomstig artikel 16e van de Auteurswet kan Onze Minister van Veiligheid en Justitie voorstellen doen tot wijziging van deze bijlage.

Artikel 2
1. Het totaal van de geïnde vergoedingen, bedoeld in artikel 16c van de Auteurswet, dat door de in artikel 16d van de Auteurswet bedoelde rechtspersoon niet in de drie kalenderjaren volgend op het kalenderjaar van inning onder de rechthebbenden is verdeeld, wordt in het daarop volgende kalenderjaar,

vermeerderd met de daarover ontvangen rente en andere baten, als zijnde niet verschuldigd in mindering gebracht op de door fabrikanten en importeurs, bedoeld in artikel 16c, tweede lid, van de Auteurswet, voor dat kalenderjaar verschuldigde vergoedingen. Indien er in het laatstgenoemde kalenderjaar geen vergoedingen van kracht zijn, wordt het in de vorige zin bedoelde totaal van de geïnde vergoedingen, vermeerderd met de daarover ontvangen rente en andere baten, als zijnde niet verschuldigd terugbetaald aan de fabrikanten en importeurs die een vergoeding hebben betaald in het kalenderjaar van inning.
2. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op vergoedingen voor het reproduceren van beschermd materiaal, als bedoeld in artikel 10, onderdeel e, van de Wet op de naburige rechten.

Artikel 3
Het Besluit van 5 november 2007, houdende aanwijzing van de voorwerpen, bedoeld in artikel 16c van de Auteurswet 1912, en tot vaststelling van nadere regels over de hoogte en de verschuldigdheid van de vergoeding, bedoeld in artikel 16c van de Auteurswet 1912 (Stb. 435) vervalt.

Artikel 4
1. Dit besluit treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip en kan terugwerken tot en met een in dat besluit te bepalen tijdstip.
2. Artikel 1 en de bijlage bij dit besluit vervallen met ingang van 1 januari 2014.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad worden geplaatst.

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,

Bijlage bij het Besluit van ……..
houdende aanwijzing van de voorwerpen, bedoeld in artikel 16c van de Auteurswet, en tot vaststelling van nadere regels over de hoogte en de verschuldigdheid van de vergoeding, bedoeld in artikel 16c van de Auteurswet

Op de volgende voorwerpen, bestemd om een werk ten gehore te brengen, te vertonen of weer te geven, rust de volgende vergoeding, als bedoeld in artikel 16c van de Auteurswet:

Cd-R		€ 0,03
DVD		€ 0,03
Externe HDD Drive		€ 1,00
Audio-/Videospeler	≤ 2 Gb	€ 1,00
	> 2 Gb	€ 2,00
HDD Recorder/Settopbox	≤ 160 Gb	€ 2,50
	> 160 Gb	€ 5,00
Telefoon met Mp3-speler / Smartphone	< 16 Gb	€ 2,50
	≥ 16 Gb	€ 5,00
Tablet	≤ 8 Gb	€ 2,50
	> 8 Gb	€ 5,00
PC / Laptop		€ 5,00

Nota van toelichting

De huidige thuiskopieheffingen, zoals vervat in de bijlage bij het Besluit van 5 november 2007 (Stb. 435) vervallen op 1 januari 2013. Dit besluit regelt de aanwijzing van nieuwe voorwerpen en de vaststelling van de bijbehorende heffingen voor een periode van maximaal één jaar tot 1 januari 2014.

Herziening van het stelsel van voorwerpen en heffingen is noodzakelijk om te bewerkstelligen dat Nederland blijft voldoen aan de verplichtingen in richtlijn 2001/29/EG (auteursrecht in de informatiemaatschappij). De richtlijn heeft als uitgangspunt dat auteursrechthebbenden (en naburig rechthebbenden) moeten worden beschermd tegen ongeautoriseerd gebruik van hun werk door derden: rechthebbenden beschikken over het uitsluitende recht (verbodsrecht) om reproducties van hun werk toe te staan of te verbieden. Ten aanzien van het reproduceren van een werk voor privédoeleinden (thuiskopiëren) geeft de richtlijn lidstaten de keuze om een uitzondering in te voeren op het verbodsrecht van de auteur. Nederland heeft van deze mogelijkheid gebruik gemaakt in artikel 16c e.v. Auteurswet. Voorwaarde voor het invoeren van een thuiskopie-uitzondering is volgens de richtlijn dat de rechthebbenden een billijke compensatie ontvangen.

Het privékopiëren vindt steeds vaker plaats op andere dragers en de incasso van Stichting de Thuiskopie vertoont een dalende trend. Om aan de voorwaarde van een billijke compensatie te blijven voldoen, is het noodzakelijk om de bevriezing van het stelsel te beëindigen en nieuwe heffingsplichtige voorwerpen aan te wijzen. Het gaat hierbij om een tijdelijke regeling tot 1 januari 2014.

In plaats van het bestaande systeem van een thuiskopie-uitzondering met een billijke compensatie zou Nederland onder de richtlijn ook kunnen kiezen voor het in stand laten van het verbodsrecht van de auteur. Thuiskopieheffingen zouden dan niet meer behoeven te worden ingevoerd. Het kabinet heeft in de Speerpuntenbrief Auteursrecht 20©20 een dergelijk voorstel voor wetswijziging gedaan.[1] In dat voorstel zou de thuiskopie-exceptie sterk worden ingeperkt (m.n. door downloaden uit evident illegale bron niet meer aan te merken als toegestane privékopie) en zouden er nog slechts zodanig minimale vormen van privékopiëren zijn toegestaan, dat geen heffingen meer nodig zouden zijn. Voor dit onderdeel van de Speerpuntenbrief bleek echter geen steun te bestaan in de Tweede Kamer. In de aangenomen motie Bontes cs. is de regering verzocht om af te zien van een

[1] Tweede Kamer, vergaderjaar 2010-2011, 29 838, nr. 29.

downloadverbod en op zoek te gaan naar alternatieven om het legale aanbod te stimuleren.[2] Dit heeft tot gevolg dat het stelsel van thuiskopieheffingen voorlopig in stand zal moeten blijven, in afwachting van nieuwe besluitvorming over de toekomst van het stelsel. Teneinde te blijven voldoen aan de richtlijn, moet per 1 januari 2013 worden gezorgd voor billijke compensatie in de vorm van een (tijdelijke) aanwijzing van nieuwe voorwerpen en heffingen.

In de brief van 3 juli 2012 aan de Tweede Kamer over het thuiskopiestelsel gaf ik aan dat het de voorkeur van het kabinet heeft dat de SONT-partijen komen tot een advies over de wijze waarop de herziening moet plaatsvinden.[3] De SONT heeft de afgelopen periode overleg gevoerd waarbij alle betrokken partijen zijn uitgenodigd. De voorzitter van de SONT heeft mij op 27 september 2012 een advies op hoofdlijnen gestuurd dat zonder ingrijpende wijzigingen zal worden vastgesteld in de SONT-vergadering van 12 oktober. Het besluit is gebaseerd op dit advies.

In het advies van de SONT is tevens rekening gehouden met arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie in de zaak SGAE/Padawan.[4] Het Hof van Justitie heeft in het arrest geoordeeld dat een ongedifferentieerde toepassing van de heffing voor het kopiëren voor privégebruik, met name op installaties, apparaten en dragers voor digitale reproductie die niet ter beschikking van privégebruikers worden gesteld en duidelijk bestemd zijn voor andere doelen dan voor het kopiëren voor privégebruik, niet in overeenstemming is met de richtlijn auteursrecht in de informatiemaatschappij.

De regeling leidt tot lasten voor het bedrijfsleven. De importeurs en fabrikanten van de heffingsplichtige voorwerpen dienen op grond van artikel 16f Auteurswet opgave aan Stichting de Thuiskopie te doen van het aantal van de door hen geïmporteerde of vervaardigde voorwerpen en op verzoek informatie te verstrekken die nodig is voor het vaststellen van de verschuldigdheid en de hoogte van de vergoeding. Voor de opgave van de aantallen voorwerpen bestaan modelformulieren. Naar schatting treft de regeling 250 fabrikanten/importeurs. In de meeste gevallen gaat om internationaal opererende bedrijven die in andere landen al te maken hebben met vergelijkbare heffingen en informatieverplichtingen. Voorts geldt op grond van artikel 16ga Auteurswet een verplichting voor wederverkopers van de voorwerpen om op verzoek informatie te verstrekken die

[2] Motie van 20 december 2011 van de leden Bontes, Peters, Verhoeven en Smeets, Tweede Kamer, vergaderjaar 2011-2012, 29 838, nr. 33.

[3] Tweede Kamer, vergaderjaar 2011-2012, 29 838, nr. 52.

[4] Hof van Justitie, arrest van 21 oktober 2010 in zaak SGAE/Padawan.

nodig is om vast te stellen of de vergoeding door de fabrikant of de importeur is betaald. Op basis van de bestaande praktijk bij de heffing op blanco cd's en dvd's wordt verwacht dat de thuiskopievergoeding zal worden gespecificeerd op de factuur voor de wederverkopers en dat deze specificatie relatief eenvoudig kan plaatsvinden binnen de bestaande, geautomatiseerde systemen voor facturering van transacties. Tenslotte kan de regeling leiden tot lasten voor professionele gebruikers die een beroep willen doen op een ontheffing of teruggave van de vergoeding. Dit houdt verband met de hierboven vermelde 'Padawan-jurisprudentie' van het Hof van Justitie van de Europese Unie. Binnen de SONT wordt besproken hoe de lasten die gemoeid zijn met de administratieve afhandeling van professioneel gebruik kunnen worden geminimaliseerd.

Er wordt geen aanleiding gezien voor versterking van de handhavingsmogelijkheden, zoals door Stichting de Thuiskopie is bepleit. Momenteel bevat de Auteurswet verschillende bepalingen die de incasso van thuiskopievergoedingen in voldoende mate ondersteunen. Op grond van artikel 16ga Auteurswet geldt een zogenaamde verlengde aansprakelijkheid voor wederverkopers, indien zij niet kunnen aantonen dat de vergoeding door de fabrikant of importeur is betaald. Opzettelijk onjuiste of onvolledige opgave aan Stichting de Thuiskopie is bovendien strafrechtelijk gesanctioneerd in artikel 35c Auteurswet.

Artikelen

Artikel 1

Dit artikel regelt in samenhang met de bijlage de aanwijzing van de voorwerpen en de vaststelling van de hoogte van de daarop rustende heffingen.

De bijlage is gebaseerd op het advies van de SONT. Bij de aanwijzing van de voorwerpen vindt een aanpassing plaats aan de technologische omstandigheden. Dragers die thans nog aan een heffing zijn onderworpen, maar in de praktijk nauwelijks nog worden gebruikt, worden niet langer aangewezen. Het gaat hierbij om analoge audio- en videocassettes en minidisks. Conform het advies van de SONT blijven ook geheugenkaarten, USB-sticks en spelcomputers met ingebouwde harde schijf buiten de regeling vanwege het lage percentage heffingsplichtig gebruik ten opzichte van de capaciteit (<10%) en de lage potentiële opbrengst.

Op basis van onderzoek naar het gebruik van voorwerpen in de markt (afkomstig van Gfk) komt de SONT tot de conclusie dat er een heffing (variërend van 0,03 € tot 5,00 € per voorwerp) moet komen op blanco cd's, dvd's, externe hdd drives, audio- en videospelers, hdd recorders en settopboxen, smartphones, tablets en pc's. Voor de bepaling van het feitelijke tarief heeft de SONT aansluiting gezocht bij de mate waarin het voorwerp voor thuiskopiëren wordt gebruikt in combinatie met een globale prijsindicatie voor apparaten binnen een categorie.

Voor audio- en videospelers, hdd recorders en settopboxen en smartphones geldt een lager tarief indien de geheugencapaciteit onder een bepaalde drempel blijft. Overeenkomst het advies van de SONT worden telefoons zonder de mogelijkheid tot plaatsing van een externe geheugenkaart (zgn. sd-kaart) en zonder intern geheugen buiten de regeling gehouden.

Bij de keuze van de heffingsplichtige voorwerpen en de hoogte van de heffingen heeft de SONT tot uitgangspunt genomen dat de regeling sober moet zijn ten aanzien van de tarieven in relatie tot de prijzen van de dragers en voor wat betreft de totale lastendruk van het stelsel. Tevens heeft de SONT in ogenschouw genomen dat de heffingen zo min mogelijk moeten leiden tot marktverstoring, marktontduiking en administratieve lasten. De benadering die de SONT in het advies heeft gevolgd, biedt een adequaat uitgangspunt voor de tijdelijke regeling in de amvb.

Nu de voorwerpen en heffingen worden geregeld bij amvb, ligt het niet in de rede dat de SONT in de komende periode bevoegd is om nieuwe heffingen vast te stellen. Daarom wordt, zoals al het geval is sinds de amvb van 5 november 2007, aan de SONT een adviserende bevoegdheid toegekend.

Artikel 2

Dit artikel komt grotendeels overeen met artikel 2 van het besluit van 5 november 2007 en regelt dat de vergoedingen in de drie kalenderjaren volgend op het kalenderjaar van inning onder de rechthebbenden moeten worden verdeeld. De laatste zin is nieuw en houdt rekening met de mogelijkheid dat de thuiskopieheffingen na afloop van de tijdelijke regeling die nu wordt voorgesteld, worden afgeschaft. In dat geval zou de in de eerste zin geregelde verrekening van onverdeelbare bedragen met de toekomstige incasso niet mogelijk zijn. Voor die situatie bepaalt de tweede zin dat de onverdeelde bedragen niet worden verrekend, maar worden terugbetaald aan de fabrikanten en importeurs die een vergoeding hebben betaald in het kalenderjaar van inning.

Artikel 3

Omdat dit besluit voorziet in invoering van nieuwe heffingen, is gekozen voor een nieuw besluit en niet voor aanpassing van het besluit van 5 november 2007. Nu dit besluit in de plaats komt van het besluit van 5 november 2007, komt dat laatste besluit te vervallen.

Artikel 4

De regeling heeft een tijdelijk karakter en geldt voor een periode van maximaal een jaar tot 1 januari 2014. Verwacht wordt dat het heffingensysteem op korte of middellange termijn opnieuw moet worden herzien vanwege de snelle opkomst van nieuwe dragers en andere technologische ontwikkelingen. De SONT heeft een periode van 3 jaar geadviseerd. De keuze voor de periode van een jaar is met name ingegeven door de prejudiciële vragen die de Hoge Raad recentelijk heeft gesteld aan het Hof van Justitie van de Europese Unie in de zaak ACI Adam/ Stichting de Thuiskopie.[5] De Hoge Raad heeft onder andere de vraag gesteld of de thuiskopie-exceptie geldt ongeacht of de exemplaren van het werk waaraan de reproducties zijn ontleend, rechtmatig – dat wil zeggen: zonder schending van de auteursrechten van de rechthebbenden – ter beschikking zijn gekomen van de betrokken natuurlijk persoon of dat de thuiskopie-exceptie slechts geldt voor reproducties die zijn ontleend aan exemplaren die zonder auteursrechtinbreuk aan de betrokken persoon ter beschikking zijn gekomen. Het antwoord van het Hof van Justitie op deze vraag kan belangrijke gevolgen hebben voor de inrichting van het Nederlandse thuiskopiestelsel, omdat aan de huidige Nederlandse regeling de gedachte ten grondslag ligt dat kopiëren ook onder de thuiskopie-exceptie kan vallen als dit uit illegale bron geschiedt.

De periode waarin de tijdelijke regeling geldt, kan en moet worden gebruikt als overgangsfase waarin het legale aanbod van werken op internet verder wordt versterkt. Ook zou in deze periode duidelijk kunnen worden of de Europese Commissie met voorstellen komt ten aanzien van de thuiskopieregeling.

Overeenkomstig Aanwijzing voor de regelgeving nr. 168 voorziet artikel 4 in de mogelijkheid om terugwerkende kracht te verlenen. Dit houdt verband met de in artikel 17d Auteurswet geregelde nahangprocedure, op grond waarvan een wijziging van een krachtens artikel 16c, zesde lid, Auteurswet vastgestelde

[5] Hoge Raad, uitspraak van 21 september 2012, ACI Adam cs. tegen Stichting de Thuiskopie cs., LJN: BW5879.

algemene maatregel van bestuur niet eerder in werking treedt dan acht weken na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin hij is geplaatst. Bij publicatie in het Staatsblad na 26 oktober 2012 kan zich, hoewel dit niet mijn voorkeur heeft, de noodzaak voordoen aan het besluit een beperkte terugwerkende kracht te verlenen tot 1 januari 2013.

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,